

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان :

بررسی فقهی تجسس و مستثنیات آن از منظر فقه جعفری

استاد راهنما :

آقای دکتر ابراهیم قاسمی روشن

نگارنده :

طوعه علی نژاد

سال تدوین :

شهریور ۱۴۰۳

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان :

بررسی فقهی تجسس و مستثنیات آن از منظر فقه جعفری

استاد راهنما :

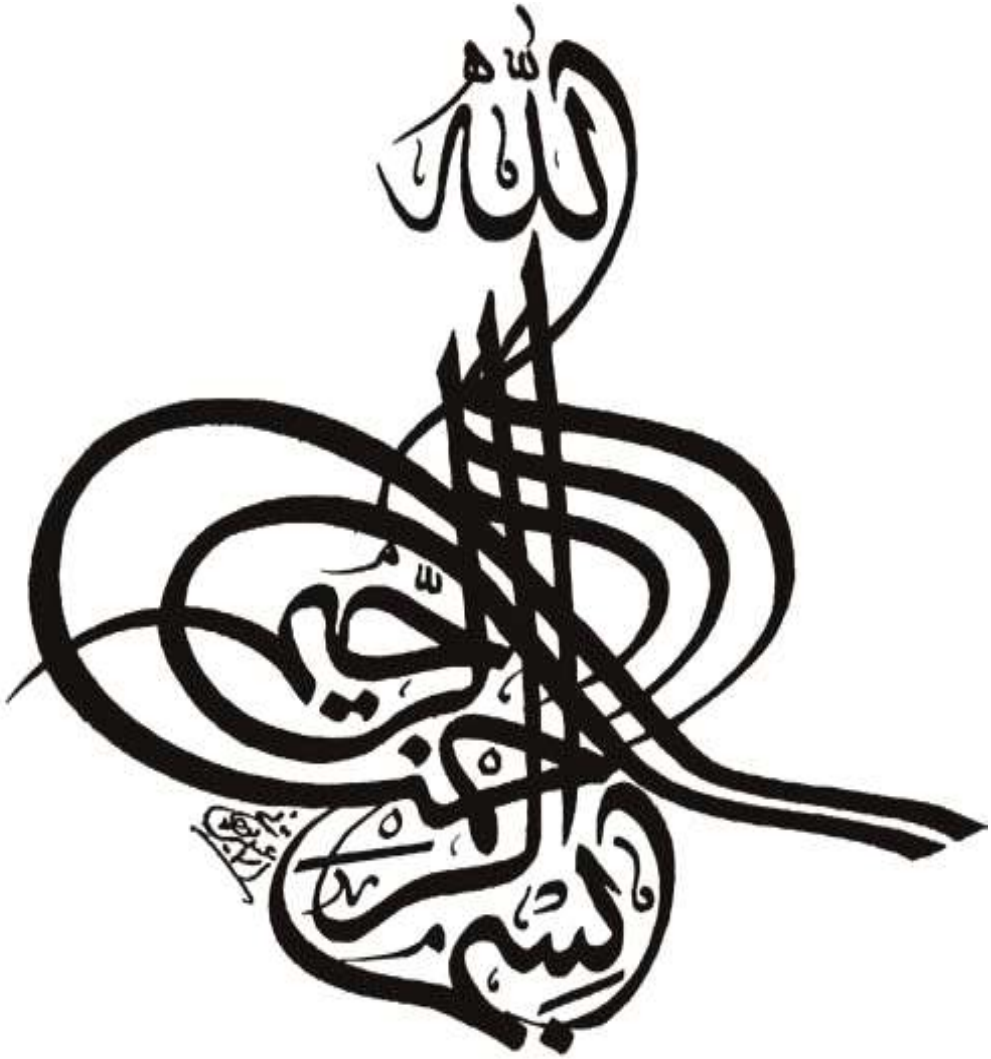
آقای دکتر ابراهیم قاسمی روشن

نگارنده :

طوعه علی نژاد

سال تدوین :

شهریور ۱۴۰۳

تحمیدیه

سپاس خداوندی را که نعمت هایی بزرگی بر ما ارزانی داشت و کامل ترین مخلوق خود را
به پیامبری و راهنمایی ما فرستاد؛ تا در سایه لطفش هدایت یابیم .

تقديم

تقديم به ساحت مقدس قطب عالم امکان آقا امام زمان « عجل الله تعالى فرجه الشريف »

- ٢٤- سمرقندی، نصر بن محمد، تفسیر سمرقندی، جلد اول، چاپ اول، بیروت دارالفکر، ١٤١٦ق.
- ٢٥- شرتونی، سعید بن عبدالله، أقرب الموارد فی موضح العربیہو الشوارد النوادر فی اللغة، جلد یک، چاپ دوم، تهران، منظمه الاوقاف و الشؤون الخیریہ دارالأسوه للطباعه و النشر، ١٤٠٣ق.
- ٢٦- صعیدی، عبدالفتاح ، الإفضاح فی فقه اللغة، (موسی ، حسین ، یوسف) جلد پنجم چاپ چهارم، قم ، مکتب الإعلام الإسلامی، ١٤١٠ ق.
- ٢٧- طریحی، فخر الدین بن محمد، مجمع البحرین، جلد دوم، چاپ سوم، تهران، مرتضوی، ١٤١٠.
- ٢٨- الطباطبائی، سید علی، ریاض المسائل فی تحقیق الأحکام بالدلائل، جلد ١٨، چاپ اول، قم، مؤسسه آل البيت علیهم السلام لاحیاء التراث، ١٤١٨.
- ٢٩- طبرسی، احمد بن علی، الاحتجاج علی اهل اللجاج ، جلد ٩، چاپ اول، مشهد، نشر مرتضی، ١٤٠٣ق.
- ٣٠- طباطبائی، سید محمدحسین، سنن النبی، (محمدهادی فقهی) جلد ١٨، چاپ دوم، قم، جماعه المدرسین، فی الحوزه العلمیه بقم (مؤسسه نشر اسلامی)، ١٤٢٢ق.
- ٣١- _____ المیزان فی تفسیر القرآن، جلد ٩، چاپ دوم، بیروت، مؤسسه الأعلمی لا مطبوعات، ١٣٩٣ ق.
- ٣٢- طوسی، محمد بن حسن، التبیان فی تفسیر القرآن، جلد سوم، چاپ اول، قم، مؤسسه نشر اسلامی، ١٣٧١ هجری شمسی.
- ٣٣- _____ تهذیب الاحکام، چاپ اول، قم ، دارالکتب الإسلامیه ، ١٤٠٧ ق.
- ٣٤- _____ مجمع البیان فی تفسیر قرآن، چاپ اول، قم، انتشارات اسماعیلیان، (بی تا).
- ٣٥- _____ مکارم الاخلاق، چاپ چهارم، قم، شریف رضی، ١٣٧٠ ش.

- ۳۶- فاضل مقداد، مقداد بن عبدالله، كنز العرفان فى فقه القرآن، (عبدالرحيم بخشايش)، چاپ سوم، مؤسسه انتشاراتی كتاب عقیق، ۱۳۸۷ ش.
- ۳۷- فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، جلد سوم، چاپ دوم، قم، مؤسسه دارالهجره، ۱۴۰۹ ق.
- ۳۸- فیروز آبادی، مجد الدین، قاموس المحيط، جلد دوم، دارالکتب العلمیه، بی جا، ۲۰۰۹ میلادی.
- ۳۹- فیومی، احمد بن محمد، المصباح المنیر فى غریب الشرح الکبیر للرافعی، جلد ۱، چاپ اول، لبنان - بیروت، المكتبه العصریه، ۱۴۲۸ ق.
- ۴۰- فیض کاشانی، ملا محسن، محجه البیضاء فى تهذیب الاحیاء، (علی اکبر غفاری)، جلد سوم، چاپ دوم، قم، انتشارات اسلامی، ۱۳۸۳ ش.
- ۴۱- _____ الوافی، جلد سوم، چاپ اول، اصفهان، کتابخانه امام امیر المومنین علیه السلام، ۱۴۰۶ ق.
- ۴۲- _____ التحفه السنیه فى شرح النخبه المحسنیه، چاپ اول، تهران، طبع کتاب، ۱۳۷۰ ش.
- ۴۳- قصیر، علی، حیاہ الامام الحسین بن علی علیه السلام، جلد دوم، چاپ دوم، کربلا، العتبہ الحسینیہ المقدسه، ۱۴۳۲ ق.
- ۴۴- کاشف الغطاء، شیخ جعفر، کشف الغطاء، چاپ اول، قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه، ۱۴۲۰ ق.
- ۴۵- کلینی، محمد بن یعقوب، الاصول الکافی، جلد اول و دوم، چاپ سوم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۸ ق.
- ۴۶- کوفی، محمد اشعث، الجعفریات الاشعثیات، چاپ اول، تهران، چاپخانه اسلامی، بیتا.
- ۴۷- مجلسی، محمدباقر بن محمدتقی، بحارالانوار، جلد ۷۵، چاپ چهارم، تهران - اسلامی، ۱۳۸۶ ش.

- ۴۸- _____ مرآه العقول فی شرح اخبار آل الرسول، جلد ۱۰، چاپ دوم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۴ق.
- ۴۹- مدعو محسن کاشانی، محمد بن مرتضی، الوافی، ضیاء الدین حسینی، ابوالحسن شعرانی، جلد ۲، چاپ اول، بی جا، دارالزین العابدین، ۱۳۹۹ ش.
- ۵۰- موسوی خلخالی، محمد مهدی، الحاکمیه فی الاسلام، قم، مجمع الفکر الاسلامی، ۱۴۰۰ق.
- ۵۱- مفید، محمد بن محمد، الاختصاص، (علی اکبر غفاری، محمود زرندی محرمی)، چاپ اول، قم، الموتر العالمی الالفیه الشیخ المفید، ۱۴۳۱ق.
- ۵۲- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، جلد سیزدهم، چاپ دوم، قم، مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۴۰۳ق.
- ۵۳- مکارم شیرازی، ناصر، بحوث فقهیه هامه، چاپ اول، قم، مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام، ۱۳۸۰ ش.
- ۵۴- محمد جواد، مغنیه، فقه الامام جعفر الصادق، جلد ششم، چاپ اول، قم، انصاریان، ۱۴۲۱ق.
- ۵۵- محقق حلی، نجم الدین جعفر بن الحسن بن عیسی بن سعید، المختصر النافع فی فقه الامامیه، چاپ سوم، تهران، قسم الدراسات الاسلامیه فی مؤسسه البعثه، ۱۴۱۰ق.
- ۵۶- محمودی، محمد باقر، نهج السعاده فی مستدرک نهج البلاغه، (عزیز آل طالب)، جلد پنجم، چاپ اول، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۴۱۸ق.
- ۵۷- نیشابوری، مسلم، صحیح مسلم، جلد چهارم، چاپ اول، بیروت، دارالحیات، ۱۴۱۹ق.
- ۵۸- هویدی، محمد، التفسیر المعین، بلوا عظیم و المتعظین، چاپ اول، قم، ذوی القربی، ۱۳۸۲ ش.

ج) مقالات پژوهشی

۱- عظیمی گرگانی، هادی، «مبانی فقهی تجسس در اسلام»، فصلنامه تخصصی فقه و تاریخ تمدن، شماره ۱۷، ۱۳۸۷ش.

۲- قدسی، زهرا، «مبانی فقهی جاسوسی»، مبانی فقهی حقوق اسلامی، سال ششم، ۱۳۹۲ش.

د) مقالات ترویجی

۱- اترک، حسین، «ماهیت و حکم اخلاقی تجسس»، معرفت اخلاقی، شماره ۸، ۱۳۹۰ش.

ر) پایان نامه:

۱- آلانی، ناصر، تجسس در اسلام، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، قم، ۱۴۰۰.

۲- برزونی، محمد علی، مبانی و احکام فقهی حقوق تجسس در امور امنیتی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، تهران.

۳- پودینه، فاطمه، بررسی تطبیقی تجسس از منظر فقه امامیه و حقوق ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده اصول الدین، قم، ۱۳۹۴ش.

۴- چکنی مقدم، موسی الرضا، تجسس در اسلام، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، مشهد، ۱۳۹۵ش.

۵- متین فر، الهام، اخلاق ناظر بر تجسس، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه قم، ۱۳۹۷.

۵- مهوری، محمد حسین، «حفظ نظام»، مجله حکومت اسلامی، شماره ۲۰، سال ششم، تابستان ۱۳۸۰، ص ۱۰۵.

ه) منابع دیجیتال :

۱- عسکری، رضا «ماهیت حکم وضعی و تفاوت با حکم تکلیفی از منظر اصولیون شیعه»، رسائل مجله علمی، دانش پژوهان مرکز آموزشهای تخصصی فقه، شماره ۴، پاییز ۱۳۹۴ در پایگاه تخصصی نورمگز.

ی (نرم افزارها:

- جامع الحادیث

- حدیث ولایت